

Emballagelovgivningen i Tyskland og andre lande

Af cand. merc. Jan Jakobsen, DTI Emballage- & Transportinstituttet

Denne artikel vil primært beskæftige sig med de tyske regler angående emballageanvendelse, men vil også omtale regler i andre aktuelle europæiske lande.

Tyskland har i dag den mest omfattende lovgivning på emballageområdet. I en forordning fra sommeren 1991 bliver industri og handel i fællesskab gjort ansvarlig for at tage alle emballager retur og sørge for, at der sker en genanvendelse. Erhvervslivet har i fællesskab lovet den tyske miljøminister at sørge for at nå de opstillede indsamlingsmål. Baggrunden for loven er, at omkring 75% af al affald i Tyskland i dag ender på lossepladser, og der er ikke længere plads til at etablere nye lossepladser, så derfor må affaldsmængderne reduceres. Hertil skal lægges, at den tyske befolkning må betragtes som værende den generelt mest miljøbevidste i verden.

Selve den tyske forordning indeholder ikke nogen liste over emballagematerialer, der forbydes. Blot kræves det, at de benyttede emballagematerialer kan genbruges, og at der i praksis findes nogen, som helt konkret foretager denne genanvendelse. Det betyder i praksis, at såfremt der ikke er en tysk indsamlingsvirksomhed eller tilsvarende, der vil garantere, at de vil indsamle og genanvende den pågældende emballage, er det ikke tilladt at benytte og markedsføre produktet i denne emballage.

I den tyske forordning er der foretaget en 3-delning af emballager, nemlig:

1. *Salgsemballager*
2. *Omkringliggende emballager*
3. *Transportemballager*

Salgsemballager er primært alle de emballager, der ender i de private husholdninger. Omkringliggende emballager ("Umverpackung") er emballager, der samler 1 eller flere enheder af salgsemballager. Transportemballager defineres som de emballager, der skal beskytte produktet mod distributionspåvirkninger, men grænsen over til salgsemballager er meget flydende. Men den tyske lov fastlægger, at hos den enhed hvor en emballage bliver brudt af en grossist eller detailhandel og indholdet sælges videre i en anden emballage - eksempelvis i individuelle emballager, der defineres den førstnævnte emballage som en transport-

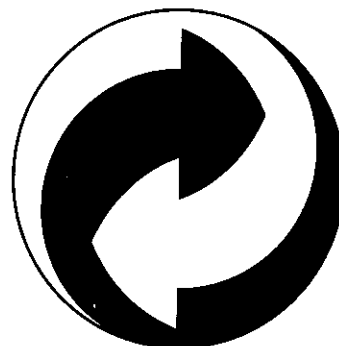
emballage. Typisk er transportemballager bølgepapkasser og stræk- og krympefolier. Selv om man ikke i loven umiddelbart har tænkt på emballage til juletræer og klippegrønt, er disse også omfattet af loven, idet såvel netposer som lukkere til klippegrønt helt klart betragtes som emballager. De defineres udelukkende som salgsemballage, fordi de ender hjemme hos de private husholdninger. Derfor vil artiklen kun beskæftige sig med salgsemballager.

Duales System kræver mærkning med "Grüne Punkt" på emballage og afgifter for alle varer, der sælges i Tyskland. Afgiften for et nettet juletræ er ca. 70 øre, hertil kommer evt. omkostninger til mærke og mærkning.

Salgsemballager

Salgsemballager er alle de emballager, hver enkelt produktenhed er emballeret i. For salgsemballagernes vedkommende er der etableret et fælles indsamlingssystem - Duales System Deutschland. Dette er et privat aktieselskab, som sørger for indsamling og genanvendelse af salgsemballager. Selskabet er blevet dannet på initiativ af det samlede tyske erhvervsliv. Gennem deltagelse i Duales System's indsamling bliver man som virksomhed fritaget for forpligtigelsen til at tage emballager retur. Med andre ord overtager Duales System denne forpligtigelse. Men det skal pointeres, at det i princippet er en frivillig sag, om man som eksporterende virksomhed vil deltage i dette system. Omvendt har den samlede tyske

detailhandel "lovet" hinanden, at de kun vil markedsføre produkter, der er omfattet af Duales System's indsamling. Dermed kan frivilligheden kraftigt diskuteres.

For at være omfattet af dette, skal den enkelte producent være tilmeldt og hver emballage skal være påført en speciel mærkning - Der Grüne Punkt.

Selve mærket kan trykkes, præges, stemples eller påsættes emballagen ved hjælp af etiketter. Mærket skal være synligt og være minimum 10 mm i diameter. På særlig små emballager kan størrelsen reduceres til 6 mm. Tidligere skulle der oven over mærket være en tekst "Der Grüne Punkt", men det er ikke længere nødvendigt at benytte teksten. Mærket fortæller forbrugerne og detailhandelen,

at vareproducenten har tilmeldt sig Duales System's indsamling af salgsemballager.

Selve indsamlingen fungerer ved, at forbrugerne anbringer de tømte salgsemballager i specielle containere og plastposer, som Duales System har stillet vederlagsfrit til rådighed. Løbende kører der så en indsamlingsbil fra Duales System rundt og henter de fyldte containere og poser. De indsamlede emballager bliver herefter transporteret til en central sorteringscentral, hvor emballagerne manuelt bliver sorteret ud i de aktuelle materialfraktioner. Derfra bliver hver enkelt materiale leveret til en virksomhed, der er i stand til at genbruge materialet.

For deltagelse i Duales System's indsamlings- og genanvendelses-system skal der erlægges en afgift baseret på det antal enheder, der sælges i Tyskland - selve afgiften fastlægges af, hvilket emballagemateriale der er anvendt i hvilken mængde. Produkter, der sælges på det tyske marked, skal således være tilmeldt Duales System Deutschland.

Duales System Deutschland ændrer pr. 1. oktober 1994 afregningsprincippet for rettighederne til at være omfattet af indsamlingssystemet samt at påføre emballagerne Der Grüne Punkt.

Fremover består afgiften af 2 dele. For det første af nye kilopriser for de forskellige emballagematerialer. For det andet indføres en ny styk-baseret grundafgift, som også skal betales for samtlige emballager, der bringes på det tyske marked, og er påført Der Grüne Punkt. Der er tale om en ren stykafgift, som skal lægges oven i den kilobaserede afgift. Argumentet for indførelsen af denne nye ekstra afgift skal søges i store omkostninger til sortering af de indkomne emballager.

Størrelsen på de nye vægt-baserede afgifter gældende fra 1.10.1994 er følgende:

Papir og pap	0,40 DM pr. kg
Plast	2,95 DM pr. kg
Aluminium	1,50 DM pr. kg
Hvidblik	0,56 DM pr. kg
Træ	0,20 DM pr. kg
Kombinationsemballager	2,10 DM pr. kg

Stykafgifter der skal lægges til er følgende:

<50 ml og <2 gram	0,10 Pf pr. styk
<50 ml	0,20 Pf pr. styk
50-200 ml og <3 gram	0,30 Pf pr. styk
50-200 ml	0,60 Pf pr. styk
>200-400 ml	0,70 Pf pr. styk
>400 ml - 3 liter	0,90 Pf pr. styk
>3 liter	1,20 Pf pr. styk

De allerfleste pyntegrøntprodukter befinder sig i den sidste gruppe, da volumen af emballagen måles i fyldt tilstand.

Efter den 1.10.1994 beregnes de samlede afgifter pr solgt produktenhed på det tyske marked ved at summere den aktuelle vægtbaserede afgift samt den aktuelle stykafgift.

Hvis en netpose af plast til et juletræ vejer 50 gram bliver afgiften pr. solgt enhed i Tyskland, som følger:

Vægtbaseret afgift	
0,050 x 2,95 DM	= 0,148 DM
Stykafgift over 3 liter	= 0,012 DM
Samlet afgift pr. solgt enhed	= 0,160 DM

Det svarer næsten til 0,70 kr i danske penge - ja det er mange penge!

At blive tilmeldt Duales System Deutschland er en forholdsvis kompliceret og administrativ tung proces. Der skal foretages en tilmelding af hvert enkelt varenummer. Hertil findes en lang række skemaer, der skal benyttes. Og hver måned eller kvartal skal man meddele Duales System, hvilke mængder man har solgt på det tyske marked og betale den beregnede totale afgift. For pyntegrøntsektoren er det vel kun et kvartal, der er aktuelt.

Hvorledes forholder den danske sektor for pyntegrønt i denne sammenhæng? Der er ingen tvivl om at pyntegrøntprodukter skal være tilmeldt Duales System, når de sælges med en eller anden form for emballering - også selv om det kun drejer sig om et manilamærke. Derimod er det overfor den tyske lovgivning ligegyldigt, om det er den danske producent/sælger eller den tyske importør, der bliver tilmeldt og mærker produkterne med Der Grüne Punkt. Men erfaringsmæssigt vil importørerne typisk "presse" producenterne til at foretage såvel tilmelding som mærkning. Den enkelte danske producent/sælger skal således være tilmeldt og foretage det administrative arbejde. Eller også kan man på brancheplan gå sammen og foretage en fælles

registrering. Men den økonomiske udgift er den samme. Tilmelding til Duales System sker enten direkte til kontoret i Köln eller deres danske agent i Det Tysk-Danske Handelskammer.

Et andet problem for producenter af pyntegrøntprodukter er selve den fysiske anbringelse af Der Grüne Punkt mærket. Den eneste måde at påsætte mærket på vil næsten være ved hjælp af etiketter. Sådanne etiketter kan købes i "løs-salg". Påsætning af etiketter kræver selvsagt en ekstra arbejdsproces i forbindelse med pakning.

Andre lande i Europa

I en række andre lande i Europa findes tilsvarende lovgivninger som den tyske, eller dette er under forberedelse. I Frankrig og Østrig anvendes Der Grüne Punkt-systemet efter samme model som i Tyskland, dog skal registreringen foretages i de aktuelle lande. Belgien er også langt fremme med deres system, men er endnu ikke færdig. Det samme gør sig stort set gældende i Storbritannien. Hollænderne diskuterer i øjeblikket, om de skal etablere et lignende system eller et andet. Under alle omstændigheder kommer man til at skulle betale en slags emballageafgifter for den emballage, der bringes på markedet i Holland.

I Sverige er det formelle lovgrundlag vedtaget for en tilsvarende placering af ansvaret på bortskaffelse af emballageaffald hos producenten af det emballerede produkt, men det er op til private indsamlingsorganisationer at tilrettelægge systemer. Der skal næppe anvendes nogen form for mærkning, men afgifter kommer man ikke udenom.

Som det er fremgået af artiklen, skal der i dag betales afgifter for bortskaffelsen af emballager på en række markeder, mens afgifter er under forberedelse på andre markeder. Betalingen af disse afgifter kommer jo i sidste ende til at ligge hos den endelige forbruger, men det er klart, at afgiftsspørgsmålet skal indgå i prisforhandlingerne med kunderne.

SKOV- OG LÆPLANTER

Planteskolen er tilsluttet
Herkomstkontrollen
med skovfrø og planter.

Prisliste sendes gerne.

AARESTRUP PLANTESKOLE

v/Kurt Christensen - Aarestrupvej 162 - 7470 Karup
Tlf. 86 66 17 90

